

Materiál popisuje aktuálne navrhované legislatívne opatrenia v oblasti umelej inteligencie v Slovenskej republike.

Rozvoj a regulácia umelej inteligencie (AI) na Slovensku sú upravené v rámci digitálnej a inovačnej politiky štátu. Z inštitucionálneho hľadiska patrí problematika umelej inteligencie podľa § 10 ods. 1 písm. e) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy do pôsobnosti Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (MIRRI SR).

Na úrovni MIRRI SR pôsobí Stála komisia pre etiku a reguláciu umelej inteligencie (CERAI), ako nezávislý odborný a poradný orgán. Komisia má 21 členov a zaoberá sa etickými, právnymi a spoločenskými aspektami vývoja, nasadzovania a používania AI. Medzi jej aktivity patrí napr. tvorba mapy expertov pre etiku a reguláciu AI, vydanie stanoviska k zodpovednému využívaniu AI vo verejnej správe či príprava manuálu na využívanie AI v akademickom prostredí.

Strategický rámec v oblasti AI je súčasťou Stratégie digitálnej transformácie Slovenska 2030, ktorú vláda schválila uznesením č. 206/2019 zo 7. mája 2019. Jej cieľom je, aby sa Slovensko do roku 2030 stalo modernou, inovatívnou a digitálne vyspelou krajinou s efektívnou verejnou správou a konkurencieschopnou ekonomikou. Stratégia sa zameriava na jednotlivca s cieľom zabezpečiť mu jednoduchší a kvalitnejší život v pracovnej aj súkromnej sfére, ako aj na podnikateľa, ktorému má štát uľahčiť administratívu a poskytnúť vhodné stimuly na rozvoj.

Stratégia definuje víziu a dlhodobé smerovanie v oblasti digitálnych technológií, pričom osobitný dôraz kladie na umelú inteligenciu, veľké dáta, blockchain, 5G technológie a supervýkonné počítače. Ciele a konkrétne opatrenia sú rozpracované v Akčnom pláne digitálnej transformácie Slovenska na roky 2023-2026, ktorý podporuje výskum a vývoj v oblasti AI, vytváranie národného ekosystému umelej inteligencie a využitie AI na zefektívnenie regulácie a verejných služieb.

Dôležitú úlohu pri prepájaní akademického, verejného a súkromného sektora zohráva platforma AlslovakIA, ktorá pôsobí ako nezávislá a nezisková platforma v oblasti umelej inteligencie. Jej cieľom je podporovať spoluprácu expertov, výskumných inštitúcií, podnikateľov a verejných orgánov. Zastrešuje Centrum pre umelú inteligenciu (CUI), ktoré vzniklo transformáciou z občianskeho združenia Slovak.AI založeného v roku 2019. Medzi zakladajúcich členov AlslovakIA patria Americká obchodná komora na Slovensku, IT Asociácia Slovenska a Slovenská technická univerzita v Bratislave.

Slovensko sa zároveň aktívne hlási k Európskemu koordinovanému plánu pre umelú inteligenciu, ktorý má za cieľ podporovať spoločný prístup členských štátov EÚ k vývoju a využívaniu AI. Slovensko patrilo už v roku 2019 medzi prvé krajiny, ktorých stratégie a akčné plány boli Európskou komisiou analyzované v rámci aktualizácie koordinovaného plánu.

Jediným právnym aktom, ktorý v súčasnosti upravuje problematiku umelej inteligencie na Slovensku, je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 13. júna 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie, a ktorým sa menia viaceré súvisiace právne predpisy EÚ (Akt o umelej inteligencii).

Ide o sekundárny legislatívny akt EÚ, ktorý sa stal súčasťou nášho právneho poriadku dňom svojho uverejnenia v Úradnom vestníku EÚ. Ako nariadenie je priamo záväzná a má prednosť pred zákonmi SR. Z dôvodu, že ustanovenia nariadenia sú priamo uplatniteľné v právnom poriadku SR, vnútroštátna implementácia sa vyžaduje len v obmedzenom rozsahu, predovšetkým v častiach, ktoré ukladajú členským štátom povinnosť ustanoviť príslušné národné orgány a upraviť sankčné mechanizmy za porušenie nariadenia.

Účelom nariadenia, ako vyplýva z jeho preambuly, je vytvoriť jednotný právny rámec pre vývoj, uvádzanie na trh, uvádzanie do prevádzky a používanie systémov umelej inteligencie v EÚ. Cieľom je podporiť dôveryhodnú, na človeka orientovanú AI, zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia, bezpečnosti a základných práv, chrániť demokraciu, právny štát a životné prostredie, a zároveň podporovať inovácie a fungovanie vnútorného trhu.

Na implementáciu čl. 70 Aktu o umelej inteligencii prebieha legislatívny proces, konkrétne návrh zákona o organizácii štátnej správy v oblasti umelej inteligencie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (LP/2025/401), ktorý predložilo MIRRI SR. Návrh sa v súčasnosti nachádza v štádiu vyhodnotenia medzirezortného pripomienkového konania.

Z návrhu zákona vyplývajú najmä tieto skutočnosti:

- **štátnu správu v oblasti umelej inteligencie** bude vykonávať všeobecný orgán dohľadu nad trhom, notifikujúci orgán a MIRRI SR,
- **všeobecným orgánom dohľadu nad trhom** bude MIRRI SR (§ 3 ods. 1 návrhu zákona),
- **notifikujúcim orgánom** bude Úrad na ochranu osobných údajov (čl. II 6. bod návrhu zákona v spojení s čl. 28 Aktu o umelej inteligencii),
- **jednotným kontaktným miestom** bude MIRRI SR (§ 3 ods. 2 návrhu zákona),
- **sektorovými orgánmi dohľadu nad trhom** budú Úrad na ochranu osobných údajov, Národný bezpečnostný úrad a orgány ustanovené v § 26 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (napr. Slovenská obchodná inšpekcia, Dopravný úrad, Štátny ústav pre kontrolu liečiv, Inšpektorát práce) podľa § 3 ods. 1 návrhu zákona,
- **ustanoví sa základný regulačný rámec** pre prevádzkovateľov vysokorizikových systémov AI (§ 6 návrhu zákona),
- **zriadi sa regulačné experimentálne prostredie (sandbox)**, ktoré bude spravovať MIRRI SR (§ 7 návrhu zákona),
- **určia sa podmienky obligatórnej súčinnosti** orgánov verejnej moci (vrátane prokuratúry) s MIRRI SR ako všeobecným orgánom dohľadu a so sektorovými orgánmi dohľadu pri plnení ich úloh (§14 návrhu zákona).

Finančné dopady na rozpočet verejnej správy

Rok	Výdavky	Nové pracovné miesta	Mzdové výdavky
2025	0	0	0
2026	1 185 920 €	20	840 000 €
2027	2 371 840 €	40	1 680 000 €
2028	3 142 688 €	53	2 226 000 €

Zákon o organizácii štátnej správy v oblasti umelej inteligencie bude mať negatívny dopad na verejné financie v rozsahu približne 1,2 – 3,1 mil. € ročne počas prvých troch rokov účinnosti. Všetky výdavky sa týkajú MIRRI SR, ktoré bude pôsobiť ako všeobecný orgán dohľadu nad trhom a koordinátor systému podľa čl. 70 Aktu o umelej inteligencii.

Z dielne MIRRI SR je i návrh zákona o správe vybraných kategórií údajov verejného sektora, taktiež v štádiu vyhodnotenia medzirezortného pripomienkového konania, ktorý vytvára právny rámec pre opätovné použitie tých typov údajov verejnej správy, ktoré nie je možné sprístupniť ako otvorené dáta, najmä z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva alebo dôverných štatistických údajov.

Navrhovaná právna úprava vymedzuje podmienky tzv. opakovaného použitia chránených údajov, upravuje postavenie a činnosť poskytovateľov sprostredkovania údajov, zavádza inštitút dátového altruizmu a zároveň zriaďuje jednotné informačné miesto, ktoré bude fungovať ako centrálna vstupná brána pre žiadosti o sprístupnenie chránených dát.

MIRRI SR bude zodpovedné za implementáciu zákona, správu registrov a výkon dohľadu v spolupráci s ďalšími orgánmi, najmä Štatistickým úradom SR.

Návrh zákona tiež stanovuje pravidlá pre registráciu subjektov, ktoré pôsobia ako organizácie dátového altruizmu, teda neziskových subjektov, ktoré dobrovolne sprístupňujú svoje údaje na účely všeobecného záujmu. Súčasťou návrhu zákona je aj rámec pre výkon dohľadu, kontrolné mechanizmy a sankcie za porušenie zákonom ustanovených povinností.

Prijatie zákona zabezpečí transpozíciu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/868 z 30. mája 2022 o európskej správe údajov a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724 (Akt o správe údajov) do právneho poriadku SR a umožní jej plnohodnotné zapojenie do budovania európskych dátových priestorov v oblastiach ako zdravotníctvo, poľnohospodárstvo, priemysel a verejné služby.

Nariadenie vytvára nový európsky model správy dát a mechanizmy na podporu rozvoja dátovej ekonomiky. Uľahčuje dobrovoľnú výmenu údajov medzi jednotlivcami a podnikmi a zároveň sprístupňuje širšie použitie údajov verejného sektora, ktoré nie je možné poskytovať formou otvorených dát pre potrebu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva alebo duševného vlastníctva.

Súčasťou nariadenia je tiež vytvorenie modelu tzv. služby sprostredkovateľov údajov, ktoré zabezpečujú bezpečné prostredie na zdieľanie údajov, ako aj koncepcia tzv. organizácií dátového altruizmu, ktoré umožňujú jednotlivcom dobrovolne a vo verejnom záujme sprístupňovať svoje údaje (napr. pre medicínsky výskum).

Nariadenie zároveň ustanovuje podmienky pre vznik európskych dátových priestorov v rôznych sektoroch a zriaďuje nový poradný orgán tzv. Radu pre inováciu údajov.

Vzhľadom na priamu záväznosť nariadenia (EÚ) č. 2022/868 sú členské štáty povinné zabezpečiť vnútroštátnu implementáciu určitých ustanovení.

Konkrétne ide najmä o zriadenie:

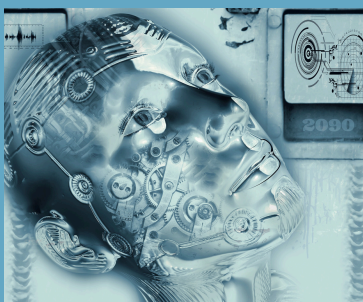
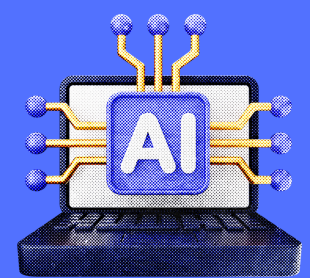
- príslušných orgánov pre prístupňovanie chránených údajov verejnej správy na sekundárne použitie,
- orgánov dohľadu nad poskytovateľmi služieb zdieľania údajov,
- orgánov dohľadu nad organizáciami dátového altruizmu,
- jednotného informačného miesta ako centrálného kontaktného bodu pre používateľov so záujmom o opakované použitie dát verejného sektora.

Celkový vplyv na rozpočet verejnej správy

Rok	Výdavky	Nové pracovné miesta	Mzdové výdavky
2025	0	0	0
2026	2 116 749 €	14	488 232 €
2027	1 479 149 €	19	648 348 €
2028	1 669 323 €	24	808 464 €

Najväčšie výdavky vzniknú na Štatistickom úrade SR kvôli vybudovaniu systému MONA (Microdata Online Analysis) pre bezpečný vzdialený prístup k dôverným štatistickým údajom.

Rozvoj umelej inteligencie na Slovensku sa v súčasnosti nachádza v kľúčovej fáze medzi dynamicky sa rozvíjajúcim technologickým prostredím a formujúcim sa regulačným rámcom. Naša krajina postupne buduje komplexný systém správy a dohľadu nad využívaním AI, ktorý sa opiera o európsky Akt o umelej inteligencii, ako aj o pripravovanú národnú legislatívu a strategické dokumenty v oblasti digitálnej transformácie.

Umelá inteligencia prináša významné príležitosti pre hospodársky rast, modernizáciu verejnej správy a zlepšenie kvality života obyvateľov, no zároveň vyvoláva otázky spojené s ochranou základných práv, súkromia, pracovného trhu a dôvery v technológiu.

Úlohou štátu bude preto zabezpečiť rovnováhu medzi inováciou a ochranou spoločenských hodnôt, podporovať transparentné a etické využívanie AI a vytvoriť prostredie, v ktorom technológie budú slúžiť človeku, nie naopak.

KANCELÁRIA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ODBOR PARLAMENTNÝ INŠTITÚT
december 2025

Autorka: Dana Bušíková, odbor Parlamentný inštitút
Schválila: Natália Švecová, riaditeľka odboru Parlamentný inštitút

Zdroje: <https://mirri.gov.sk/sekcie/investicie/digitalne-inovacie/umela-inteligencia/>
<https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1631-umela-inteligencia>

<https://mirri.gov.sk/aktuality/digitalna-agenda/zodpovedna-digitalizacia-mirri-predstavilo-navrh-y-zakonov-o-umelej-inteligencii-a-sprave-udajov/>

<https://digitalnakoalicia.sk/skills-intelligence/akcny-plan-na-roky-2023-2026-k-narodnej-strategii-digitalnych-zrucnosti-slovenskej-republiky/>

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/401>

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/380>

Materiál slúži najmä pre poslancov NR SR a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom odboru Parlamentný inštitút a autorov.

Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

